

dCIDOB 103.

L'Equador, de la inestabilitat crònica a la confiança?

Introducció.

L'Equador, de la inestabilitat crònica a la confiança

El passat 30 de setembre de 2007 el poble equatorià va referendar el suport electoral a Rafael Correa per a la formació d'una Assemblea Constituent que ha de reformar la Constitució de 1998. Els 80 assembleistes obtinguts per les forces afins al president de la República (dels 130 possibles) li permeten continuar liderant les polítiques de reforma nacional. L'ampli suport aconseguït consolida encara més la seva figura al capdavant del país després de les victòries electorals precedents. Però la tasca de Correa no és senzilla. Enarborant la bandera de la lluita contra la corrupció amb el crit de campanya del *Dale, Correa!*, el president equatorià vol capgirar el futur d'un país que, fins al moment, no ho ha tingut gens fàcil. Els canvis constants, sovint poc democràtics, de governs inestables i clientelars, no han permès incorporar les reformes necessàries per a la població. En l'àmbit econòmic, factors naturals com El Niño, i d'altres com la devaluació del petroli, la inestabilitat financera internacional o l'evolució mundial dels preus de determinats productes van provocar la crisi financera de finals dels noranta que es va accentuar amb la crisi del deute extern. Tot plegat va derivar en el col·lapse del sistema bancari a tombant de segle i l'enfonsament de les economies domèstiques de milers d'equatorians. El pas cap a la utilització del dòlar com a moneda nacional va suposar tocar fons. Centenars de milers d'equatorians van deixar el seu país i van emigrar cap a Espanya, Itàlia i Estats Units per tal de refer les seves vides, fet que va oferir a l'Equador un escenari paradoxal: la seva sortida havia alleugerit l'atur i les seves remeses suposaven un guany per al país, però amb ells havia marxat una mà d'obra qualificada que deixava un Equador orfe.

La societat equatoriana està formada per uns 13 milions de persones distribuïdes orogràficament entre la costa, la serra i la selva amazònica, amb realitats molt diferents i desigualtats profundes. A la pluralitat d'ètnies s'uneix la polaritat entre el món rural -on viu el 36% de la població- i el creixent món urbà, centrat principalment a Quito, capital política situada a la serra, i Guayaquil, la costanera capital econòmica. Les desigualtats socioeconòmiques internes deixen en una situació d'indefensió els indígenes i els camperols.

Però el potencial del país és gran. A més dels recursos humans, l'Equador és posseïdor d'una gran biodiversitat de la qual ha de fer-ne un ús sostenible en benefici de la seva població. I això requereix un treball d'elevada sensibilitat i exquisidesa política de manera que, per exemple, l'explotació dels recursos petrolers de l'Amazònia no vagi en detriment ni de l'entorn ni de les poblacions indígenes que secularment han preservat l'equilibri del medi i, com a bibliotecaris, han esdevingut dipositaris del coneixement natural i cultural.

L'Equador necessita entrar en la via de l'estabilitat política que permeti el desenvolupament econòmic del país i la reducció de les desigualtats socials. La capacitat del Govern de Correa per aconseguir-ho, així com la recerca d'aliances regionals i internacionals, poden donar al país els fonaments de futur que la seva societat necessita.